

De stalnaam Krásná Hora is in de fokkerij van het Tsjechisch Fleckvieh vergelijkbaar met Woudhoeve, Eastland of Apina in de Holsteinwereld. 'KI's weten ons te vinden omdat we Fleckvieh als dubbeldoelras beschouwen', aldus herdsman Lubov Novák.

Lubov Novák: 'Onze Holsteinkoeien blijven gemiddeld 1,8 lactaties, terwijl de Fleckviehkoeien gemiddeld 3 lactaties maken'

ken al het vee zelf op, zowel de stieren als de vaarskalveren. De stieren leveren we slachttrijf af op 18 maanden als ze gemiddeld 660 kilogram wegen. Omdat we zelf afnemen, is voldoende bevelesheid altijd belangrijk geweest in ons fokdoel', legt Novák uit. Met verve omschrijft hij zijn ideaaltype Fleckviehkoe. 'We proberen koeien te fokken die 145 centimeter groot zijn met veel breedte en vlees op de rug en die voorzien zijn van krachtig beenwerk. Vruchtbaarheid is belangrijk om de tussenkalftijd onder de 400 dagen te houden. Bij de uier letten we vooral op voorspeenplaatsing en uiergezondheid.' Opvallend is dat Novák niet als eerste praat over productie. 'Ons productieniveau ligt op 7500 kg melk met 4,20% vet en 3,50% eiwit. Dat is hoog genoeg. Wanneer je sterker gaat fokken op melk, verlies je aan vleesaanzet, vruchtbaarheid en levensproductie.' Novák vergelijkt daarop het Fleckviehbedrijf met het nieuw aangekochte Holsteinbedrijf. 'De productie ligt er wel hoger, maar de koeien gaan

Novák. Jaarlijks spoelt hij vier tot vijf koeien. 'De familielijn achter Redez 382 wordt gekwalificeerd als C1. Dat betekent dat minimaal 75 procent van de bloedvoering Tsjechisch Fleckvieh is. De rest kan Holstein- of Montbéliardebloed zijn.' In het verleden werd onder meer de Zwitserse Red-Holsteinstier Pickel ingezet, terwijl ook de Montbéliardestier Tartars kansen kreeg. 'De zorg bij het ras Fleckvieh is de voorspeenplaatsing. Dat proberen we met andere rassen te corrigeren.' De uiergezondheid is met een gemiddeld celgetal van 190.000 prima. 'Dat komt mogelijk ook omdat we de koeien in de droogstand goed voorbereiden op de volgende lactatie.' Heel bewust kiest Novák ervoor om de droge koeien een

uitloop naar buiten te geven. Een zeldzaamheid, want melkkoeien die buiten lopen, zijn in Tsjechië nauwelijks te bekennen. Novák gaat voor naar de bergweide, die de koeien vanuit een potstal via een steil pad kunnen bereiken. 'Beweging is goed voor droge koeien', vertelt hij hijnend na de steile klim. De wei is kaal als een biljartbal en een aantal koeien probeert bladeren van bomen te trekken. 'Voer krijgen ze in de stal, precies op maat zodat ze niet te vet worden en daardoor goed opstarten in de nieuwe lactatie. Het gaat ons niet om de hoogste melkproductie, maar dat we de koe gezond de lactatie door loodsen.'

Jaap van der Knaap

Topfokbedrijf Tsjechisch Fleckvieh fokt op gezondheid, levensproductie en vleesproductie

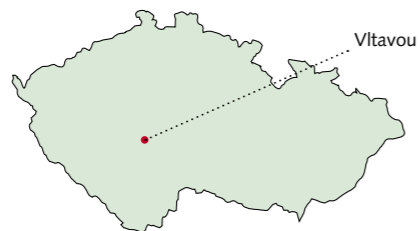
Fleckvieh blijvend dubbeldoel

Foktechnisch razend populair, zo mag het landbouwbedrijf ZD Krásná Hora in het Tsjechische plaatsje Vltavou gerust genoemd worden. 'Vorig jaar verkochten we 23 stiertjes aan verschillende KI-stations in Tsjechië', zo geeft Lubov Novák de populariteit van de genetica in zijn stal weer.

Novák is verantwoordelijk voor de gezondheid en de reproductie van de 800-koppige Fleckviehmelkveestapel en stippelt derhalve ook de fokkerijlijnen uit. 'Onze veestapel heeft een goede mix van diverse bloedlijnen. We hebben altijd het type koe proberen te fokken dat gezondheid, levensproductie en vleesproductie combineert. Fleckvieh is voor ons blijvend een dubbeldoelras. Mede daarom weten de KI's ons te vinden.'

1100 aandeelhouders

Het bedrijf dat luistert naar de volledige naam ZD Krásná Hora nad Vltavou (vrij

Tsjechië

vertaald: 'prachtige heuvel nabij de rivier Vltava') ligt in het glooiende Tsjechische landschap, ongeveer 75 kilometer ten zuiden van Praag. De toegangsweg naar het tien hectare grote erf is afgesloten met een slagboom. Een streng uitziende poortwachter houdt er 24 uur de wacht. Achter de slagboom heet een groot naam bord de bezoekers welkom, waarna tal van schuren met koeien en machines opdoemen langs de bedrijfsweg naar het hart van het bedrijf: het melkhuis. Twee twaalfstands melkstallen liggen centraal op de heuvel waarop het bedrijf is gebouwd. Het

melken daarin duurt per melkbeurt negen uur. 'We hadden gevorderde plannen voor de bouw van een efficiëntere melkput, maar het afgelopen jaar hebben de aandeelhouders besloten om een melkveebedrijf hier in de buurt met 600 Holsteinkoeien aan te kopen. De investering in de melkput is nu uitgesteld.' Krásná Hora mag met recht een megabedrijf genoemd worden. Na de terugtrekking van de overheid uit de landbouw besloten de medewerkers en de dorpsbewoners samen het bedrijf voort te zetten. Niet minder dan 1100 aandeelhouders bezitten gezamenlijk 800 Fleckviehkoeien, sinds een jaar een bedrijf met 600 Holsteinkoeien en in de regio beheren ze 5400 hectare land. Het rantsoen voor het voerhek is maisrijk. Naast gehakselde mais vormt ook maiskolvensilage (MKS) een belangrijk aandeel. Gras, luzerne, granen, soja en bierbostel completeren het rantsoen. 'We fok-

minder lang mee. De koeien op het Holsteinbedrijf blijven gemiddeld 1,8 lactaties, terwijl op het Fleckviehbedrijf de koeien gemiddeld 3 lactaties maken.'

Corrigeren met rassen

Een aantal van de geleverde proefstieren promoveerde inmiddels al tot fokstier. Met trots meldt Novák dat een van de hoogste melkvererfers van Tsjechië, de stier Honig 141 (v. HG-047 Horwein), op zijn bedrijf gefokt werd. In de stal loopt nog zijn halfzuster (v. Lucian 278) die in vijf lactaties 58.402 met 4,04% vet en 3,22% eiwit produceerde. Novak voerde ET bij haar uit en ze werd op haar beurt moeder van de stier Redez 382 (v. Redez 316), een populaire uiervererfer in Tsjechië. 'In haar toplijst gaf ze bijna 11.000 kilogram en nog altijd woog ze 750 kilo', aldus

De droge koeien hebben bovenop de heuvel een speelweide

